

BEZPEČNOSTNÍ TABULKY

Od prvního ledna roku 2003 musí být podle vl.nař.č. 11/2002 Sb. informativní značky pro únik a evakuaci osob a značky překážek na únikových cestách viditelné a rozpoznatelné i při přerušení dodávky energie minimálně po dobu nezbytně nutnou k bezpečnému opuštění objektu.

K tomu jsou používány nejčastěji tabulky z fotoluminiscenčního materiálu které při výpadku osvětlení samy svítí bez dalšího zdroje energie a nepotřebují ani žádnou údržbu. Používají se např. následující symboly:

	číslo
	1. Únikový východ vpravo
	2. Únikový východ vlevo
	3. Únikové schodiště vpravo dolů
	4. Únikové schodiště vlevo dolů
	5. Únikové schodiště vpravo nahoru
	6. Únikové schodiště vlevo nahoru
	7. Směr úniku (oboustranné použití)
	8. Únikový východ (dveře)

**Všeobecné minimální požadavky týkající se bezpečnostních
značek a signálů při práci**

1. Úvod

1. Tato příloha popisuje různá použití bezpečnostních značek a uvádí všeobecná pravidla týkající se zaměnitelnosti a kombinace značek.

1.2. Význam informace (zákaz, příkaz, výstraha apod.), který bezpečnostní značka podává, musí být při jakémkoliv použití shodný s významem uvedeným v tomto nařízení.

1. Typy značek

1. *Trvalé značky*

1. Trvalé značky a tabulky se použijí pro značení zákazů, výstrah a příkazů a pro umístění a označení nouzových východů a míst první pomoci. Pro označení místa a umístění prostředků požární ochrany musí být použity trvalé značky a trvalá bezpečnostní barva.
2. Výstražné značky a tabulky na kontejnerech a potrubí musí být umístěny způsobem uvedeným v příloze č. 3.
3. Místa, kde se vyskytuje nebezpečí střetu s překážkami nebo nebezpečí pádu, musí být trvale označena bezpečnostní barvou nebo výstražnou značkou či tabulkou.
4. Dopravní cesty musí být trvale označeny bezpečnostní barvou.

2.2 *Dočasné značky*

2.2.1 Světelné signály, zvukové signály nebo slovní komunikace musí být použity všude tam, kde to okolnosti vyžadují, a s přihlédnutím k možnostem zaměnitelnosti a kombinace značek, uvedených v bodu 3, k signalizaci nebezpečí, výzvě osobám k určitému chování a k nouzovému úniku osob.

2.2.2 Signály dávané rukou nebo slovní komunikace musí být použity všude tam, kde to okolnosti vyžadují, k vedení osob, vykonávajících rizikové nebo nebezpečné práce.

3. Vzájemná zaměnitelnost a kombinace značek

1. Použit lze kterékoliv z následujících kombinací, pokud jsou stejně účinné:
 - bezpečnostní barva, značka nebo tabulka k označení míst, kde je možnost zakopnutí nebo pádu,
 - světelné signály, zvukové signály nebo slovní komunikace,
 - signály dávané rukou nebo slovní komunikace.

5. Účinnost bezpečnostních značek a signálů

Účinnost bezpečnostních značek a signálů nesmí být snižována přítomností jiných značek či zdrojů světla nebo zvuků stejného typu, které snižují viditelnost nebo slyšitelnost. Z tohoto důvodu je třeba zejména:

- omezit umístování většího počtu značek blízko sebe,
- neužívat současně dvou světelných signálů, které mohou být zaměněny,
- nepoužívat světelné signály v blízkosti jiného podobného světelného zdroje,

Účinek bezpečnostních značek nebo signálů nesmí být snížen nesprávnou volbou, nevhodným umístěním nebo funkcí, nedostatečnou údržbou nebo nedostatečným počtem.

Bezpečnostní značky a signální zařízení je třeba pravidelně čistit, udržovat, kontrolovat, opravovat a v případě nutnosti nahradit jinými, aby se zajistilo, že stále budou mít své původní a funkční vlastnosti.

Volba počtu a umístění značek nebo signálních zařízení, které se instalují, musí odpovídat rozsahu rizik, nebezpečí nebo prostoru, kterých se týkají.

Značky vyžadující pro svou funkci dodávku energie musí být vybaveny nouzovým zdrojem pro případ výpadku její dodávky.

Frekvence spínání a vypínání světelných nebo zvukových signálů vymezuje dobu zahájení a trvání požadované činnosti. Světelné a zvukové signály musí být ihned po použití znovu uvedeny do pohotovostního stavu.

Pro zajištění správné funkce světelných a zvukových signalizačních zařízení se vždy před uvedením do provozu kontroluje jejich funkčnost. Následné kontroly jsou prováděny pravidelně.

Dojde-li na pracovišti ke zhoršení vizuálních nebo zvukových podmínek, a to i v důsledku použití osobních ochranných pracovních prostředků, musí být přijata opatření k doplnění nebo nahrazení značek a signálů.

Prostranství, místnosti nebo uzavřené prostory používané pro skladování nebezpečných látek nebo přípravků, musí být označeny vhodnou výstražnou značkou, zvolenou podle bodu 3.2 přílohy č. 5, nebo značeny tak, jak je stanoveno v bodě 1 přílohy č. 3, pokud pro tento účel není dostatečné značení na jednotlivých obalech nebo kontejnerech.

Minimální požadavky na bezpečnostní značky

1. Základní znaky

1. Tvar a barvy značek jsou uvedeny v bodě 3 přílohy č. 5 podle jejich určitého účelu (značky udávající zákaz, výstrahu, přikázanou činnost, značící únikovou cestu, nebo prostředky požární ochrany).
2. Použité piktogramy musí být jednoduché a obsahovat jen nezbytné podrobnosti.
3. Použité piktogramy mohou být poněkud odlišné nebo podrobnější než znaky, uvedené v bodě 3 přílohy č. 5, za předpokladu, že tyto odchylky nebo podrobnosti nezmění jejich význam.
4. Značky nebo tabulky se zhotovují z odolného materiálu, vhodného pro prostředí, ve kterém jsou umístěny.

5. **Rozměry, kolorimetrické a fotometrické vlastnosti značek a tabulek musí zaručovat jejich dobrou viditelnost a srozumitelnost.**

1. Podmínky použití

1. **Značky je třeba instalovat ve vhodné výšce a v poloze přiměřené zornému poli osoby, na dobře osvětleném, snadno dostupném a viditelném místě. V případě všeobecného rizika je nutno přihlídnout ke všem překážkám v místě příchodu do prostoru a v případě určitého rizika je třeba přihlídnout k překážkám v bezprostředním sousedství. Pro případ nedostatečné úrovně denního světla je třeba použít fotoluminiscenčních barev, reflexních nebo fotoluminiscenčních materiálů nebo umělého osvětlení. Značení únikových cest je třeba instalovat na podlaze nebo co nejbližší podlaze a použít fotoluminiscenční materiály. Odpadne-li důvod, pro který byly značky použity, je třeba je odstranit.**

Minimální požadavky na značky určené k identifikaci a označení umístění protipožárního zařízení

1. **Protipožární zařízení musí být identifikováno užitím určité barvy pro zařízení a umístěním značky nebo užitím určité barvy pro místa, kde je takové zařízení umístěno, nebo na přístupu k těmto místům.**
2. **Barva pro identifikaci tohoto zařízení je červená. Plocha červené barvy musí být dostatečně veliká, aby bylo zařízení snadno rozpoznatelné.**
3. **K označení umístění tohoto zařízení se použijí požární značky, uvedené v bodě 3.5 přílohy č. 2.**

Minimální požadavky na obsah a provedení značek pro vyznačení překážek, nebezpečných míst a značení dopravních cest

1. Vyznačení překážek a nebezpečných míst

1. **Místa, kde je riziko střetu osob s překážkami, nebo pádu osob a předmětů, je třeba označit střídavými žlutými a černými nebo červenými a bílými pruhy.**
2. **Rozměry označení musí odpovídat velikosti překážky nebo nebezpečného místa.**
3. **Žluté a černé nebo červené a bílé pruhy jsou v úhlu přibližně 45° a přibližně stejné velikosti.**
4. **Příklad:**

2. Značení dopravních cest

1. **Tam, kde to charakter prostorů vyžaduje k zajištění ochrany zaměstnanců, musí být dopravní cesty pro vozidla vyznačeny nepřetržitými pruhy dobře viditelnou barvou, přednostně bílou nebo žlutou, s přihlédnutím k barvě podlahy.**

2. Pruhy musí být umístěny tak, aby zajistily bezpečnou vzdálenost mezi vozidly a jakýmkoli předmětem, který může být nablízku, a mezi chodci a vozidly.
3. Trvalé dopravní cesty ve venkovních pracovních prostorách mají být, pokud je to možné, značeny podobně, jestliže nejsou opatřeny vhodným ohrazením nebo chodníky.

3. Značky, které mají být použity

3.1 Zákazové značky

Základní znaky:

- kruhový tvar,
- černý piktogram na bílém pozadí, červený okraj a šikmý červený pruh (červená část zaujímá alespoň 35% plochy značky).

Kouření zakázáno

Zákaz kouření
a použití
otevřeného
ohně

Průchod pro
pěší
zakázán

Zákaz pití -
pouze užitková
voda

Zákaz vstupu
nepovolaným
osobám

se

Nedotýkat

3.2 Výstražné značky

Základní znaky:

- trojúhelníkový tvar,
- černý piktogram na žlutém pozadí s černým okrajem (žlutá část zaujímá alespoň 50% plochy značky).

Požárně nebezpečné
látky nebo vysoká
teplota 1)

Riziko exploze

Riziko toxicity

Riziko koroze a
poleptání

Nebezpečí;
elektrický proud

Všeobecné
nebezpečí

Laserové záření

Zápalné látky

Neionizující záření

Silné magnetické pole

Překážky

Nebezpečí pádu

3.3 Příkazové značky

Základní znaky:

- kruhový tvar,

bílý piktogram na modrém pozadí (modrá část zaujímá alespoň 50 % plochy značky).

Pěší musí použít tuto cestu

Obecná příkazová značka (ke které se v případě nutnosti připojí jiná značka)

3.4 Značky nouzového východu nebo místa první pomoci

Základní znaky:

- obdélníkový nebo čtvercový tvar,
- bílý piktogram na zeleném pozadí (zelená část zaujímá alespoň 50% plochy značky).

Pohotovostní telefon pro první pomoc nebo

únik

Směr cesty (doplňková
informativní značka)

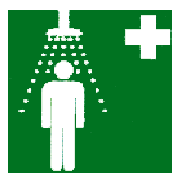
Nouzový východ / úniková cesta

Místo první pomoci

Nosítka

Bezpečnostní sprcha

Výplach očí

3.5 Požární značky

Základní znaky:

- obdélníkový nebo čtvercový tvar,
- bílý piktogram na červeném pozadí (červená část zaujímá alespoň 50% plochy značky).

Požární hadice

Požární žebřík

Hasicí přístroj

Pohotovostní požární
telefon